

بررسی تأثیر شاخص‌های حکمرانی خوب و اندازه دولت بر شاخص فساد در کشورهای گروه بریکس و ایران

مهدی فدایی*، فرید قلی‌پور مقدم**، سعید غفاری***

چکیده

هیچ منطقه یا کشوری در جهان مصون از خسارت فساد نیست. فساد بر رشد تولید ناخالص داخلی، نابرابری درآمد و فقر، توسعه انسانی و برآورد سلامت و به‌طور کلی کیفیت حکومت اثرات منفی دارد و موجب کاهش آهنگ رشد اقتصادی می‌شود. هدف اصلی این پژوهش، بررسی تأثیر شاخص‌های حکمرانی خوب و اندازه دولت بر شاخص فساد در کشورهای گروه بریکس و ایران با استفاده از گشتاوردهای تعمیم‌یافته (GMM) طی سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۲ است. برای این منظور از آمار و اطلاعات شاخص‌های شش‌گانه حکمرانی خوب و شاخص اندازه دولت و فساد که توسط «سازمان شاخص‌های حاکمیت جهانی»، «سازمان شفافیت بین‌الملل» و «بانک جهانی» ارائه می‌شود، استفاده شده است. در ارتباط با کانال‌های اثرگذاری مشخص شد که شاخص کیفیت قوانین با ضریب ۲/۴ بیشترین تأثیر را بر کاهش فساد داشته و شاخص اثربخشی دولت با ضریب ۰/۱، دارای کمترین تأثیر است؛ همچنین افزایش شاخص‌های اندازه دولت و تورم به افزایش میزان فساد منجر خواهد شد. افزایش شهرنشینی نیز نوعی پرسشگری ایجاد می‌کند و نظارت را افزایش می‌دهد که در نهایت به کاهش فساد منجر می‌شود.

کلیدواژه‌ها: فساد؛ حکمرانی خوب؛ اندازه دولت؛ کشورهای گروه بریکس.

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۵/۱۱/۰۷، تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۶/۰۴/۰۵.

* استادیار، دانشگاه پیام نور، اصفهان.

** دانشجوی دکتری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان، اصفهان (نویسنده مسئول).

Email: gholipourfarid57@gmail.com

*** استادیار، دانشگاه پیام نور، قم.